

ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ф. РАКОЦІ ІІ

Кафедра географії та туризму

II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA

Földtudományi és Turizmus Tanszék

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ТУРИЗМУ
для вступників на ІІ курс навчання
за освітнім ступенем «бакалавр»**

**FELVÉTELI FELADATOK
TÉMAKÖREI
TURIZMUSBÓL
BSC szintű képzés II. évfolyamára felvételizőknek**

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____Черничко С.С. (ректор)

„_____” _____2021 року

JÓVÁHAGYTA

_____Dr. Csernicskó István (rektor)

2021. _____„_____”

Розробники:

Викладачі кафедри географії і туризму ЗУІ ім. Ференца Ракоці II:

Бергхауер Олександр

Фодор Дюло

Шаш Енике

Торпоі Йосип

Товт Атілла

ВСТУП

Зразок завдання вступного іспиту з туризму допомагає учням, які хочуть вступати в інститут на навчання на освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр» і мають скласти письмовий вступний іспит. Детальну інформацію про спеціальності, а також про систему вступу та оцінювання вступних іспитів надає сторінка **Вступ 2021** на вебсайті інституту.

Для виконання абітурієнтами вступних завдань з туризму надається 90 хвилин. Іспит складається з 30 тестових питань, 4 визначень понять, 2 завдання характеру перерахування та одне завдання з наданням розгорнутої відповіді. При правильному виконанні завдань максимально є можливість набрати 100 балів.

Тематика іспиту

I. Основи туризмознавства

Науковий підхід до туризму. Туризм серед інших наук. Дослідження туризму. Джерела туризму. Фази розвитку туризму. Класифікація туризму. Категорії та їх визначення в туризмі. Форми туризму. Типи туризму. Види туризму. Компоненти туристського попиту. Мотивація та туризм. Відпочинок та туризм. Дохід та туризм. Роль соціалізації в туризмі. Втілення туристського попиту: турист. Типізація туристів. Туристична поведінка. Звички подорожування. Людські фактори тенденцій туризму. Структура туристської пропозиції. Умови туризму. Фактори безпеки туризму. Роль сприйняття в туризмі. Елементи сприйняття. Основа туристської пропозиції: привабливість. Значення привабливості. Групування привабливостей. Роль природних привабливостей у туризмі. Роль географічного положення та топографії в туризмі. Роль поверхневих та підземних вод у туризмі. Роль клімату, флори й фауни у туризмі. Роль рукотворних пам'яток у туризмі. Класифікація рукотворних пам'яток.

Інфра- та супроструктура в туризмі. Основна інфраструктура. Туристична інфраструктура. Первинна супроструктура. Вторинна супроструктура. Туризм як система. Принципи системи туризму. Функціонування ринку туризму. Маркетинг туризму. Менеджмент туризму. Середовище туризму. Туристична дестинація. Значення туризму орієнтованого на продукт. Туристичний продукт. Лікувальний та оздоровчий туризм. Конференцтуризм (науково-пізнавальний). Культурний туризм. Сільський туризм. Природничий та піший туризм. Професійно-діловий туризм. Туристичний продукт зі специфічними товарами та послугами. Туристичний продукт для специфічних груп. Туристичний продукт зі специфічними видами діяльності. Актуальні тренди розвитку продукту.

Вплив туризму. Культуринмй вплив туризму. Економічний вплив туризму. Природний вплив туризму. Туризм та сталий розвиток. Груповий та альтернативний туризм. Політика туризму. Система управління туризмом. Правові норми туризму. Міжнародні організації туризму. Туристична політика в Україні. Планування та розвиток у туризмі. Функція планування. Ругіональне планування. Планування об'єктів. Система розвитку туризму в Україні.

II. Рекреаційні комплекси світу

Історія утворення теорій про рекреацію. Основні терміни та поняття. Суть і значення дозвілля, його основні суспільні функції. Економічна ефективність рекреаційної діяльності. Соціальні чинники, які вплинули на утворення рекреології. Суб'єкт, об'єкт і метод рекреології, її теоретичні принципи та основні поняття. Зв'язок рекреології з іншими науками. Теорія очікування людини. Мотивація дозвілля. Теоретичний підхід у вигляді гри до рекреації (відпочинку). Вправи для тіла. Спортивна діяльність. Хоббі. Розважальна діяльність. Рекреаційні терапії.

Групування рекреаційних місць. Природне середовище, відпочинок «outdoor»: рельєфні, повітряні умови та водне середовище. Рекреаційні місця створені людиною у природі: міські парки. Природні заповідники, національні парки, штучне середовище (ігрові майданчики, тематичні рекреаційні місця). Характеристика віку. Статеві та вікові відмінності. Відпочинок дорослих та сімейний відпочинок. Відпочинок людей похилого віку. Характеристика стратегічного планування. Перебіг стратегічного планування. Типи рекреаційних програм. Планування та розробка рекреаційних програм. Менеджмент проведення програм.

Досвід світових рекреаційних комплексів. Туристичні регіони світу. Туристичний регіон Європи та її основні рекреаційні комплекси. Туристичний регіон Азії та Тихого океану та їх основні рекреаційні комплекси. Туристичний регіон Африки та її основні рекреаційні комплекси.

Туристичний регіон Середнього Сходу та його основні рекреаційні комплекси. Правова основа рекреаційної діяльності в Україні. Національний досвід, щодо планування рекреаційних комплексів. Основні туристичні райони в Україні, на Закарпатті. Характеристика районів. Класифікація та основні види курортів. Планування курортів. Основні принципи планування лікувальних курортів. Ресурси туризму дозвілля та лікувального туризму. Класифікація лікувальних факторів.

III. Сучасні різновиди туризму

Базові поняття: відвідувач, мандрівник, турист. Значення туризму у світовій економіці. Значення туризму в Україні. Соціокультурні характеристики туризму, термінологічний дискурс, класифікаційний дискурс, структура туризму. Місце людини в туристичній сфері: типи, статуси та ролі. Структура особистості, види статусу, соціальна роль, спрямованість особистості. Поведінка людини: соціологічний дискурс. Соціологічні погляди на поведінку людини. Модель туристичної поведінки. Теорії щодо поведінки людини-туриста

Структура та функції туристичної діяльності. Природні та соціальні потреби. Класифікація туристичної діяльності. Економічна діяльність. Форми трудової діяльності. Класифікація туризму за видами залежно від критеріїв. Основні форми туризму. Класифікація туризму за охопленням території. Класифікація туризму за терміном поїздки. Класифікація туризму за сезонністю та інтенсивністю турпотоку. Класифікація туризму за принципом оплати та організацією продаж. Класифікація туризму за ступенем організованості. Класифікація туризму за соціо-демографічними ознаками. Класифікація туризму за формою організації подорожі та обслуговування. Класифікація туризму за засобами пересування

IV. Активний туризм

Активний туризм, як суспільне явище. Передумови активного туризму з точки історії подорожей / суспільства / культури. Визначення поняття активного туризму. Класифікація видів активного туризму. Техніка безпеки при організації активного туризму. Елементи пропозиції активного туризму та характерні попиту. Ринок туристичних продуктів активного туризму, тренди. Міжнародний огляд. Активний туризм в Україні. Активний туризм на Закарпатті. Присутність видів активного туризму в Україні та в країнах Європи/ світу. Природні умови існування ринку. Особливості природних елементів. Співпраця з іншими туристичними продуктами, синергія. Розвиток туристичних продуктів, практика розвитку туристичних продуктів

Походи, гірські типи активного туризму. Безпека під час походів. Підготовка до походу. Вибір маршруту. Планування походу на Закарпатті. Створення детального плану походу та його кошторис. Забезпечення належного обладнання та засобів індивідуального захисту. Складові аптечки. Критерії безпеки. Перевезення поранених. Метод подолання природних бар'єрів. Головні загрози гірських туристичних походів. Здоров'я, безпека, тренуваність, спорт. Загрози природного та метеорологічного характеру. Організація велосипедного туризму та характерні риси поведінки. Велосипедна мережа EUROVELO. Планування велосипедного походу на Закарпатті. Створення детального плану походу та його кошторис. Організація водного туризму. Організація туристичного табору. Спеціальні критерії безпеки під час організації та проведення гірськолижних турів, катанні на човнах та прибережних відпочинках. Активний туризм та охорона навколишнього середовища. Основні принципи надання першої медичної допомоги.

V. Історія туризму

Значення подорожей у туризмі. Мандрівники світу. Наш регіон та Україна в описах

мандрівників. Вплив технологічного розвитку на туризм. Становлення та процвітання готельного господарства. Початки організованого туризму (XIX - початок XX). Поява перших туроператорів. Початки організованого туризму в нашому регіоні та в Україні. Розвиток туризму в 19 столітті. століття та XX. на початку століття.

Розвиток туризму в в нашому регіоні та в Україні між світовими війнами (1918-1939). Централізоване управління туризмом. Екскурсійний туризм та краснавчий рух в радянській Україні (1923-1933). Розширення туристичних послуг та розвиток туристичної інфраструктури. Розвиток «сучасного» туризму. Сучасний» туризм та його причини. Тенденції розвитку туризму сьогодні. . Основні тенденції в туризмі.

Розквіт радянського туризму (1970-80-ті). Розвиток та особливості міжнародного туризму. Роль “Інтуриста” у міжнародному туризмі. Діяльність та роль Ради з туризму УРСР у масовому розвитку туристичної діяльності. Засоби виховання радянської молоді - молодіжний туризм. Передача патріотизму та ідеї інтернаціоналізму. Сучасна ситуація з туризмом в Україні. Юридичні підводні камені українського туризму. Сучасна ситуація в туристичному секторі в Україні. Рівень розвитку туристичної інфраструктури. Розширення міжнародного ринку українського туризму. Туристичні можливості в Україні.

VI. Географія туризму

Аналіз прибулих туристів та доходів від туризму. Світові тенденції в туризмі до 2020 року. Екотуризм - Національні парки в туризмі. Спадщиний туризм - Світова спадщина в туризмі. Основні регіони СOT, основні напрямки міжнародного туризму.

Природний та соціально-географічний огляд Європи. Туризм Європи. Природне та соціальне середовище, поточна ситуація, особливості, туристичні регіони, центри, національні парки та об’єкти Світової спадщини ЮНЕСКО країн Європи. Країни Британських островів (Великобританія, Ірландія). Країни Бенілюксу (Бельгія, Нідерланди, Люксембург). Німеччина. Північна Європа (Фінляндія, Швеція, Норвегія, Данія, Ісландія). Країни Східної Європи. Країни Прибалтики (Естонія, Латвія, Литва). Росія.

Географія туризму Африки. Географічний огляд Африки. Північна Африка (Єгипет, Лівія, Туніс, Алжир, Марокко). Чорна Африка (Південно-Африканська Республіка, Кенія, Танзанія). Національні парки та об’єкти Світової спадщини ЮНЕСКО.

Географія туризму Америки. Географічний огляд Америки. Північна Америка. Карибський регіон. Центральна Америка. Південна Америка. Національні парки, об’єкти Світової спадщини ЮНЕСКО.

Географія туризму Азії та Океанії. Географічний огляд Азії та Океанії. Близький Схід (Південно-Західна Азія). Південна Азія. Південно-Східна Азія. Східна Азія. Австралія та Океанія. Національні парки та об’єкти Світової спадщини ЮНЕСКО.

Mintafeladat / Зразок завдань вступного іспиту з туризму

Válassza ki a helyes választ! (1 helyes válasz = 2 pont; összesen 60 pont)
Виберіть правильну відповідь! (1 правильна відповідь = 2 бала, усього 60 балів)

1. *Szervezettségtől függően a rekreációs tevékenység lehet: / За формою організації рекреаційна діяльність підрозділяється на:*

- a) rövidtávú és hosszútávú / короткочасну та довготривалу
- b) programdús és unalmas / захоплюючу та нудну
- c) kidolgozott és megtervezett / розроблену та організовану
- d) szervezett és spontán / організовану і неорганізовану

2. *A résztvevők létszámától függően a rekreációs tevékenység lehet: / За кількістю учасників рекреаційна діяльність поділяється на:*

- a) családi és csoportos / сімейну та групову
- b) személyes, családi, csoportos, tömeges / індивідуальну, сімейну, групову, масову
- c) 1 fő, 2 főnél kevesebb, 2 főnél több / одноосібну, менше 2 осіб, більше 2 осіб
- d) 10 főtől kevesebb, 10 főtől több, tömeges / менше 10 осіб, більше 10 осіб, масова

3. *Az életkori kategóriáktól függően a rekreációs tevékenység lehet: / За віковими категоріями розрізняють такі види рекреаційної діяльності:*

- a) gyermek, ifjúsági, középkorú, időskori / дитяча, молодіжна, осіб середнього віку, осіб третього віку
- b) gyermek és felnőtt / дитячу та дорослу
- c) gyermek, felnőtt, időskori / дитячу, дорослу та похилого віку
- d) gyermek és öreg / дитячу та похилого віку

4. *A gyermek rekreációs tevékenység életkori határa: / Вікова межа дитячої рекреаційної діяльності:*

- a) 2 éves korig / до 2 років
- b) 6 éves korig / до 6 років
- c) 10 éves korig / до 10 років
- d) 14 éves korig / до 14 років

5. *Az ifjúsági rekreációs tevékenység életkori határa: / Вікова межа молодіжної рекреаційної діяльності:*

- a) 10 – 18 éves korig / 10 – 18 років
- b) 15 – 29 éves korig / 15 – 29 років
- c) 18 – 28 éves korig / 18 – 28 років
- d) 10 – 20 éves korig / 10 – 20 років

6. *Mely szervezetet hozták létre a betegek kezelése és a zarándokok védelmének érdekében? / Яку організацію було створено заради лікування хворих та захисту паломників?*

- a) Jezsuita rend / орден Єзуїтів
- b) Máltai lovagrend / Мальтійський рицарський орден
- c) Teuton lovagrend / Тевтонський рицарський орден
- d) Bencés rend / орден Бенедиктинців

7. *A középkorban mely területet nem fedezhették fel az arabok vallási tiltás miatt? / У середньовіччі яку туреторію не змогли відкрити із-за релігійної заборони арабів?*

- a) Vörös-tenger / Червоне море
- b) Indiai-óceán / Індійський океан
- c) Szent Föld / Свята Земля
- d) Atlanti-óceán / Атлантичний океан

8. *Mit nem az araboknak köszönhetünk? / Що не відноситься до арабів?*

- a) Tartósított étel / консервна їжа
- b) Térkép / Географічні карти

- c) Vitorlázás / Вітрильне плавання
d) Iránytű / Компас
9. *A kolostorok mellett, hol szállhattak meg a középkori utazók? / Разом з монастирами, що були місцем проживання середньовічних мандрівників?*
a) „családi házak” / «сімейні будинки»
b) „papi házak” / «будинки священників»
c) „első házak” / «перші будинки»
d) „ismerős házak” / «знайомі будинки»
10. *Európában mikor jelennek meg a vásárok? Коли з'явилися ярмарки Європи?*
a) VIII. század / століття
b) IX. század / століття
c) XVI. század / століття
d) XI. század / століття
11. *A helyi társadalom turizmushoz való hozzáállása a ... / Ставлення місцевого населення до туризму являється....*
a) előítélet / упередження
b) sztereotípiák / стереотипи
c) fogadókészség / сприйнятливість
d) desztináció / DESTINACIJA
12. *Hatókör alapján milyen vonzerő nincs? / За колом впливу якої привабливості не має?*
a) regionális / регіональний
b) helyi / місцевий
c) országos / державний
d) nemzetközi / міжнародний
13. *Mi igaz az infrastruktúrára? / Що являється правильним щодо інфраструктури?*
a) egy település vagy létesítmény technikai ellátottságát jelenti / означає технічне забезпечення населеного пункту чи установи
b) olyan felszerelések összessége, amelyek a termelés, szolgáltatás zavartalanságát biztosítják / сукупність засобів, які забезпечують безперервність виробництва та надання послуг
c) javítják a társadalom életkörülményeit / підвищує рівень життя населення
d) mindhárom igaz / всі відповіді правильні
14. *Mi nem sorolható az infrastruktúra 3K-jához? / Що не відноситься до 3K інфраструктури?*
a) közmű / комунальні послуги
b) kommunikáció / комунікація
c) kereskedelem / торгівля
d) közlekedés / транспорт
15. *Mit nem sorolunk a közlekedés ágazatai közé? / Що не відноситься до галузей транспорту?*
a) vízi közlekedés / водний транспорт
b) légi közlekedés / повітряний транспорт
c) víz alatti közlekedés / підводний транспорт
d) szárazföldi közlekedés / сухопутний транспорт
16. *Melyik állítás nem jellemző az inszentív turizmus fő irányvonalaira? / Що не характерно для інсентив-туризму....?*
a) „team building” utak / „team building”
b) pihenési céllal történő csoportos utazások, melyek üzleti rendezvényekkel párosulnak / колективні поїздки на відпочинок, які поєднуються з діловими заходами
c) ösztönző turistautak/ заохочувальні туристичні поїздки
d) az idegenforgalmi vállalatok munkatársait szolgálja/ призначається тільки для працівників туристичних організацій;

17. Melyik kifejezés nem illik a fenntartható turizmusra / Яке поняття не підходить до сталого туризму?

- a) lágy turizmus / м'який туризм
- b) maximális behatású turizmus / туризм максимального впливу
- c) felelős turizmus / відповідальний туризм
- d) ökológiailag tudatos turizmus / екологічно свідомий туризм

18. Nem tartozik a sörturizmus jellegzetes célországai közé:/ Яка країна не відноситься до характерних країн пивного туризму?

- a) Lengyelország / Польща
- b) Csehország / Чехія
- c) Hollandia / Нідерланди
- d) Németország / Німеччина

19. Melyik ország a narkóturizmus legfőbb célországa? / Яка країна являється головною наркотуристичною дестинацією?

- a) Szlovákia / Словаччини
- b) Németország / Німеччина
- c) Anglia / Англія
- d) Hollandia / Нідерланди

20. Mi nem jellemző az elit turizmusra? Що не є характерним для елітного туризму?

- a) személyre szabott útvonalak / індивідуальні маршрути
- b) a piaci áraknak mindig van egy felső határa / ринкові ціни завжди мають верхню межу
- c) impulzus keresés / пошук імпульсів
- d) extrém kívánságok / екстремальні бажання

21. A Baltikum országa / Країна Прибалтики:

- a) Lettország / Латвія
- b) Fehéroroszország / Білорусь
- c) Lengyelország / Польща
- d) Svédország / Швеція

22. Svájcban található tó / Озеро, яке знаходиться в Швейцарії:

- a) Fertő-tó / Нойзідлер
- b) Neuchâtel-tó / Невшательське озеро
- c) Comói-tó / озеро Комо
- d) Inari-tó / озеро Інарі

23. Franciaországi borvidék / Винний регіон Франції:

- a) Porto / Порту
- b) Chianti-hegység / гори К'янті
- c) Burgundia / Бургундія
- d) Cotnari-dombság / Котнарське горбогір'я

24. Melyik országban található Hadrianus fala? / В якій країні знаходиться Адріанів вал?

- a) Belgium / Бельгія
- b) Japán / Японія
- c) Egyesült Királyság / Об'єднане Королівство
- d) Kína / Китай

25. Írországi nemzeti park / Національний Парк в Ірландії:

- a) Killarney N. P. / НП Кілларні
- b) Cévennes N. P. / НП Севенн
- c) Snowdonia N. P. / НП Сноудія
- d) Berchtesgaden N. P. / НП Берхтесгаден

26. Nem tartozik az aktív turizmus fogalmi rendszeréhez: / Не являється частиною активного туризму

- a) golfturizmus / гольф-туризм
- b) lovasturizmus / кінний туризм
- c) hivatásturizmus / діловий туризм

- d) horgászturizmus / рибальський туризм
- 27. Nem jellemző a kalandturizmusra (adventure tourism): / Не притаманний для пригодницького туризму**
- a) a fizikai tevékenység / фізичні діяльність
 - b) a kommunikáció / комунікація
 - c) a természet közelsége / близькість природи
 - d) a szezonális / сезонність
- 28. Nem jellemző az aktív turizmusra (active tourism) / Не притаманний для активного туризму**
- a) Felelős utazási forma, amely fizikai és mentális részvételt is igényel a turista részéről / Відповідальна форма подорожі, яка вимагає як фізичної, так і розумової участі з боку туриста;
 - b) Magas környezeti behatást gyakorolnak a természetre az aktív turisták / Активні туристи мають великий екологічний вплив на природу;
 - c) A turisztikai termék fontos részei a rekreáció és oktatás, a tisztelet és szemlélődés / Відпочинок та освіта, повага та спостереження є важливими складовими туристичного продукту;
 - d) Fontos egy helyi szakértő – professzionális túravezető –aktív részvétele az adott utazás során / Важлива активна участь місцевого експерта - професійного екскурсовода - під час даної поїздки;
- 29. Nem tartozik az aktív turizmus utazástörténeti/ társadalomtörténeti/ kultúrtörténeti előzményei közé / Не відноситься до історичних (подорожі, суспільство, культура) передумов активного туризму:**
- a) Az urbanizálódó világban a vidéki népesség számára a mezőgazdaságon alapuló hagyományos megélhetés egyre nehezebbé vált, minden társadalomban új források után kellett nézni / В умовах урбанізації традиційне існування, засноване на сільському господарстві, стає дедалі складнішим для сільського населення, і в кожному суспільстві потрібно шукати нові джерела.
 - b) A XX. sz. második felében, a korábbi ipari forradalom által kialakított urbanizációs folyamatok következtében a „mindennapi” emberek már nem feltétlenül rendelkeztek a korábban még általánosnak számító jó fizikai kondícióval / У другій половині XX. ст., в результаті процесів урбанізації, утворених попередньою промисловою революцією, "повсякденні" люди вже не мали належного фізичного стану, яке раніше було загальним явищем.
 - c) A világ népességének körében egyre nagyobb igény mutatkozott a mozgásra és egy aktívabb életvitel kialakítására / Серед населення світу зростає попит на рух та розвиток більш активного способу життя.
 - d) Mint turisztikai termék igazi felfutása a modern tömegturizmustól való elszakadás vágyának az erősödésével alakult ki / Справжній підйом, як реального туристичного продукту, сформувався посиленням бажання відірватися від сучасного масового туризму.
- 30. Nem tartozik az aktív turizmus történeti fejlődésének jelentősebb állomásai közé / Не являється важливим історичним етапом розвитку активного туризму:**
- a) Edward Whymper meghódítja 1865-ben a Matterhorn (Monte Cervino) 4478m magas csúcsát / У 1865 році Едуард Уїмпер підкорює вершину Маттерхорн (4478 м).
 - b) John Wesley Powell 1869-ben expedíciót szervez a Green és a Colorado folyón, amely a világ első rafting leereszkedésének tekinthető. / У 1869 році Джон Уїслі Повелл організовує експедицію на річках Грін та Колорадо, яке вважається першим рафтинговим спуском
 - c) 1950-ben Maurice Herzog meghódítja az Annapurna-t. / У 1950 році Моріс Ерцог підкорює Аннапурну
 - d) 1990-ben megalakul az EuroGites / У 1990 році утворюється EuroGites

Határozza meg a fogalmat! (1 helyes meghatározás = 3 pont, összesen 12 pont)

Визначте поняття! (правильне визначення = 3 бала, усього 12 балів)

1. **Turizmus / Туризм** –
.....
.....
2. **Turisztikai termék / Туристичний продукт** –
.....
.....
3. **Szociális turizmus/ Соціальний туризм:** –
.....
.....
4. **Voucher / Ваучер** –
.....
.....

Soroljon fel (egy teljes felsorolás = 4 pont, összesen 12 pont)
Дайте перелік (правильний перелік = 4 бала, усього 8 балів)

1. **A Maslow-piramis szintjei (7) / Рівні піраміди Маслоу (7):**
.....
.....
.....
2. **Afrikai Nemzeti parkot (4) / Національних парків Африки (4):**
.....
.....
.....

Esszékérdés! (20 pont) / Детально розкрийте питання! (20 балів)

Jellemezze a Brit-szigete országainak turisztikai erőforrásait! / Охарактеризуйте туристичні ресурси країни Британських островів!